

Webinar 21.11.2023 Vold mot kvinner i krig og konflikt

Arrangør Mirasenteret

Fahkra Salimi, leder av Mira-senteret ledet webinar.

Det er en kjensgjerning at kvinner og barn lider mest i all krig og konflikt, selv om det ofte er med som starter krigene!

Susan Raksh var førstemann ut – hun er sosiolog, kvinneaktivist fra Iran, men lever i eksil (i Norge) som politisk flyktning. Hun begynte med at hun synes det var vanskelig å snakke om, siden hun har opplevd krig på kroppen selv.

Hun sa også: Det er alltid farligere å være kvinne i krig. Men starter kriger og kvinner betaler en høy pris for det. Kvinner og barn lider.

Seksualisert tortur er mer og mer vanlig som våpen i krig, kvinner blir også truet til svangerskap for å øke en etnisk rase. Dette begynte allerede på tidlig 90-tall i Rwanda og på Balkan.

I mange land eier menn kvinnene sine. Dette er også da et middel for å ramme mannen som eier kvinnen.

Kvinner er krigsbytte og lider under voldtekter, tortur og drap. Veldig få kvinner tør å stå fram med hva de opplever, unntaket er Zefardikvinnen som vant Nobels fredspris for noen år siden. Hun løftet dette fryktelige budskapet frem i lyset.

Kvinner på flukt er de mest sårbare av alle kvinner (og barn). Det er mye menneskehandel – 1000 kr er vanlig pris for en kvinne. Det kommer fryktelig historier ut av flyktningeleire. Kvinner sover i grupper, går med bleie fordi de ikke tør å gå på do, og tør heller ikke dusje. Det er 110 mill mennesker på flukt (jeg mener jeg har hørt mer) og halvparten er kvinner.

Kvinneaktivister blir forfulgt, torturert og er ofre for seksuelle overgrep. FN-resolusjon 1325 jobber mot seksualisert vold mot kvinner i krig. De fleste land har ratifisert denne resolusjonen, men den blir ikke overholdt i mange land. Det ser ut som om det er lite som hjelper.

ALLE GJØR FOR LITE! Kvinneaktivister og transnasjonale kvinnebevegelser må stå sammen å gjøre noe nå! Og vi som selv er flyktninger må engasjere oss og hjelpe dem som kommer etter!

Kommentar fra lederen for Mirasenteret: Kampen om rettigheter for kvinner er en tung kamp. Men vi skal og må støtte denne kampen på deres premisser. Og nevnte selvfølgelig FNs dag om kamp for vold mot kvinner som er 25. november og starten på Oransje kampanjen over hele verden.

Line Kateeb er leder av den norske Palestina-komiteen.

Det er en sterk kvinnebevegelse i Palestina – en ikkevoldelig motstandskamp. I 1921 ble den første kvinnelige fagforeningen startet i Palestina. I 1929 kom Women arab league. Men som vi alle vet ble palestinerne drevet på flukt i 1948, senere kom kvinnekampen i annen rekke, mens utdanning og helse kom foran. I 2021 ble kvinneorganisasjonen UCWC ble stemplet som en terrororganisasjon av Israel. Og det gjaldt ikke bare denne. Mange palestinske kvinneorganisasjoner ble stemplet som terrorister og ble arrestert og måtte oppleve tortur og tunge avhør. Så de fleste tør ikke nå å være aktivister.

De behøver internasjonal solidaritet og støtte.

Palestinske kvinner har det høyeste utdannelsesnivået i Midt-Østen, likevel er de fleste arbeidsledige. Den israelske okkupasjonen på Vestbredden har gjort det helt ulevelig der for mange. Palestinere får ikke reise fritt mellom sonene og økonomien er skadelidende. Det er i praksis ikke fri ferdsel for palestinere i disse områdene og selv barn kommer seg ikke på skolen.

Kvinnehelsen er elendig – fødsler er alltid risikabelt fordi de færreste kommer på sykehus hvis noe skjer. Mellom 2000 og 2007 var det 65 kvinner som måtte føde på et militært sjekkpunkt.

(jeg legger til at Line har tårer i øynene under hele sitt foredrag – det var så sterkt!)

Selv på Gaza-stripen har Israel en blokkade når det gjelder å få medisinsk hjelp. Og på å Vestbredden ble 70 % av søknadene om medisinsk hjelp i forbindelse med brystkreft avslått – det er hjerteskjærende.

Amnesty International har slått fast at Israel benytter seg av apartheid. Og hoveddefinisjonen av Apartheid er at en stat bevisst undertrykker en annen etnisk folkegruppe.

Selv om mye av dette har skjedd i løpet av de siste 20 årene ble alt bare verre etter 7. oktober 2023. Det ble mange flyktninger fra Vestbredden og Øst Jerusalem og de sulter alle nå. 700 deler en dusj.

Line mener at Norge er med på at Israel fortsetter med sitt Apartheid-system. Hvor skal palestinere bo, hvilken beskyttelse skal de ha?

Kristina Quintano er forfatter og journalist og arbeider for flyktningene i Middelhavet.

Alle flykningsruter over Middelhavet er fremdeles aktive. Halvparten av de som våger denne farefulle ferden er kvinner og barn. I 2023 er over 300 flyktninger fryktet druknet men det er nok flere mørketall. Båtene fortsetter å komme men det er færre redningsbåter på plass.

I 2013 forliste en båt med flere tusen passasjerer. De mener det var 1050 som døde. Først for et år siden ble båten hevet og de fant ut at båten var bygget med flere etasjelag. Og kvinner og barn i bønn. Ingen av dem overlevde, selvfølgelig. Nå har organisasjonen som har stått for hevingen og som gjerne vil hjelpe å idenfisere de som er døde, ikke mer penger igjen, og det står i stampe. Som Kristina sier – hvis det var 2000 hvite europeere i den båten hadde vi funnet ut dette for lenge siden.

Som sagt er det færre redningsbåter i farvannet slik at båter kan synke uten av vi får vite om det. Og det skjer sikkert. Det er en forferdelig situasjon.

Min rapport yter nok ikke rettferdighet for dette flotte og viktige webinarret og alle kan som sagt se det selv: <https://youtu.be/IVmiRILzd2I>

Monica, Nairobi, 4. desember 2023